روزنامه شرق

دوشنبه ۲۸ مهر ۱۳۹۳ • ۲۵ ذی‌الحجه ۱۴۳۵ • ۲۰ اکتبر ۲۰۱۴

سال دوازدهم • شماره ۲۱۴۲ • ۱۶صفحه • ۱۰۰۰ تومان

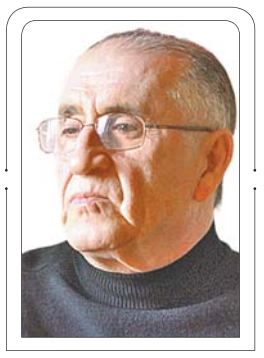

بایزید مردوخی در گفت‌وگو با «شرق»:

دولت اراده‌ای برای احیای «سازمان مدیریت» ندارد

گروه اقتصاد: بایزید مردوخی ۳۳سال از عمر خود را در عرصه برنامه‌ریزی گذرانده است؛ یعنی حدفاصل سال‌های ۴۹ تا ۸۴ را. اولین‌بار در سال ۴۹ بود که وی به‌عنوان کارشناس برنامه‌ریزی توسعه صنعتی سازمان برنامه‌وبودجه وارد این سازمان شد...

صفحه ۴

جدال رهبران «القاعده» و «داعش»

ایمن الظواهری: بغدادی «مرتد» است

گروه جهان: ایمن‌الظواهری، رهبر القاعده یک‌بار دیگر به ابوبکر البغدادی، رهبر نام‌آشنای «داعش» تاخت و این بار او را «مرتد» نامید. این اولین‌بار نیست که رهبر القاعده به ابوبکر البغدادی تاخته است اما شاید «مرتد» خطاب‌کردن بغدادی از سوی ظواهری نشان‌دهنده...

صفحه ۱۵

دولت بازهم مخالفت خود را به گوش «بهارستان» رساند

نامه وزیر کشور به رییس مجلس

• طرح حمایت از «آمران‌به‌معروف» ایراد قانون اساسی دارد

گروه سیاست: صدای دولت در همان روز تصویب کلیات طرح حمایت از «آمران‌به‌معروف و ناهیان‌ازمنکر» درآمد. «مجید انصاری» به موازی‌کاری برخی نهادها با وزارت کشور اشاره کرد و خواستار بازگردانده‌شدن طرح به کمیسیون مربوطه شد. حالا هم وزیر کشور به صراحت از اعتراض دولت به این طرح خبر داده و در همین زمینه نامه‌ای به رییس مجلس نوشته؛ نامه‌ای که در آن، به ایرادهای قانون اساسی و ایجاد بار مالی برای دولت اشاره شده است. در نامه سه‌صفحه‌ای رحمانی‌فضلی به لاریجانی، تداخل وظایف برخی از نهادها با وزارت کشور مورد بررسی قرار گرفته است. طرح ۲۴ماده‌ای «حمایت از آمران‌به‌معروف و ناهیان‌ازمنکر» ۲۴تیرماه گذشته در کمیسیون مشترک فرهنگی و قضایی و حقوقی مجلس تصویب شد و کلیات آن در جلسه علنی روز چهارشنبه ۱۶مهر امسال. «حسینعلی امیری»، سخنگوی وزارت کشور در همین زمینه به «ایرنا» خبر داده که این طرح، منجر به شکل‌گیری تشکیلات جدیدی شده و ایجاد تشکیلات غیرضروری با بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی منافات دارد. به گفته او، «برخی واژه‌ها در جزییات این طرح، مبهم و برخی الفاظ نامفهوم و کلی است و در عمل، مشکل‌آفرین و مشکل‌ساز است. تقاضا شده این طرح به کمیسیون برگردد تا بحث‌های کارشناسی بیشتری داشته باشد؛ البته بازگشت طرح بستگی به هیات‌رییسه و رییس مجلس شورای اسلامی دارد.» او، نامه وزیر کشور را از جایگاه حقوقی از قوت حقوقی بالایی برخوردار دانسته است: «آن چیزی که درباره امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر، محل بحث است شیوه اجرا، نحوه اجرا و مناسب‌کردن راهکارهای اثربخشی است که از اهدافش دور نشود و در این جهت تاکید داریم.» کلیات این طرح هنگام بررسی در مجلس مخالفان زیادی داشت؛ دولت نیز جزییات این طرح را خلاف قانون اساسی دانست و تاکید کرد که این طرح پاسخگوی نیاز جامعه‌نیست.

ادامه در صفحه ۲

دادستان اصفهان خبر داد

تشکیل ستاد رسیدگی به اسیدپاشی‌ها

صفحه ۱۲

محمد هاشمی در گفت‌وگو با «شرق» پاسخ داد

چرایی جدایی از «کارگزاران»

صفحه ۲

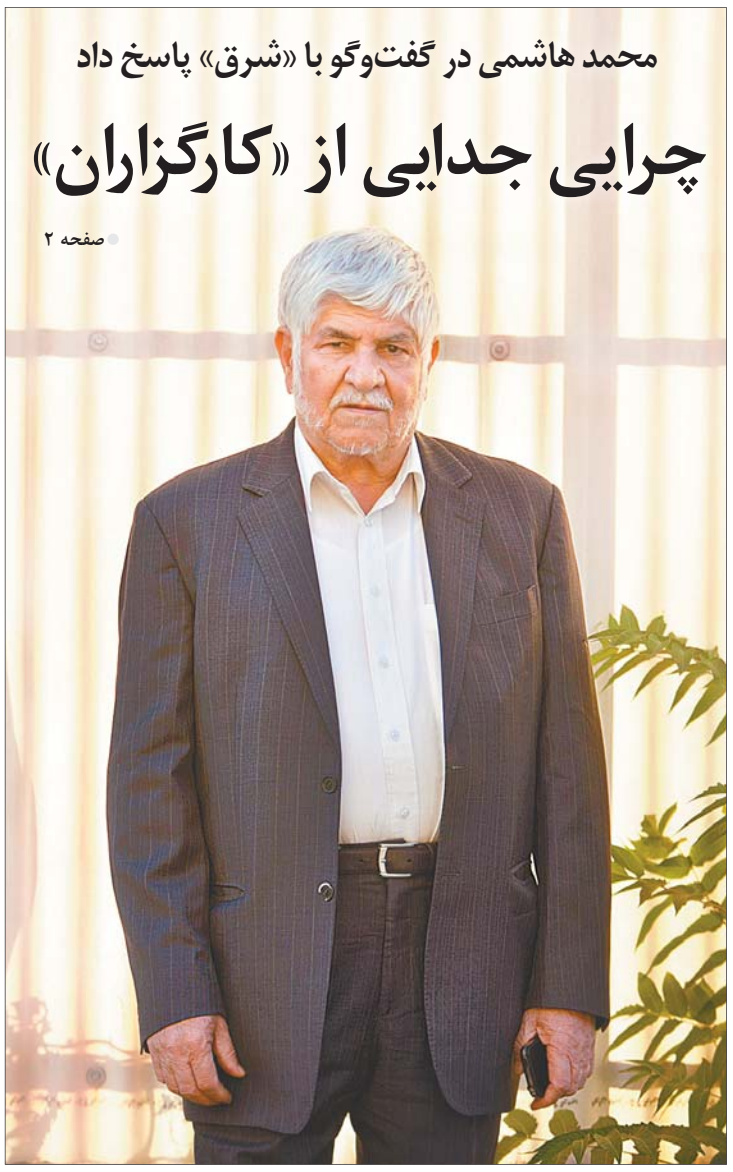

عکس: امیر جدیدی، شرق

تیترها

جهانگیری در مراسم «روز ملی صادرات»:

فروش ارز صادراتی به نرخ آزاد امکان‌پذیر شد

صفحه ۵

فرمانده عراقی نیروهای محور جنوبی «کرکوک»:

قاسم‌سلیمانی فرمانده باجراتی است

صفحه ۶

۵ طلا، ۱۱ نقره و ۳ برنز در یک روز

شروع توفانی ایرانی‌ها در «پارآسیایی»

صفحه ۱۳

سارا خادم‌الشریعه نقره جهانی گرفت

نوبرانه «سیمین» شطرنج ایران

صفحه ۱۳

عضو کمیسیون امنیت ملی:

سرویس‌های اطلاعاتی بیگانه اسیدپاش‌ها را یاری می‌کنند

همین‌صفحه

سرمقاله

ماجرای غم‌انگیز

بهمن کشاورز . حقوقدان

یک: ماجرای بسیار غم‌انگیز و وحشتناک اسیدپاشی به خانم‌ها در اصفهان، توجه افکار عمومی را به خود جلب کرده است و همگان، خواهان پیگیری حادثه و روشن‌شدن ابعاد آن هستند.

دو: تجربه و تاریخ نشان داده محول‌کردن و واگذاشتن امور حاکمیتی به مردم عادی هرگز خوش‌خیم نبوده است و دولت‌هایی که چنین کرده‌اند دیر یا زود- و معمولا خیلی زود- با عواقب و آثار سوء این واگذاری دست‌به‌گریبان و مجبور شده‌اند با توسل به تدابیر و راه‌حل‌های ضربتی با آن برخورد کنند. علت این است که بیشتر مردم عادی درگیری جدی با اینگونه مسایل پیدا نمی‌کنند و گروه اقلیتی که اینگونه واگذاری اختیار را جدی می‌گیرند معمولا یا کسانی هستند که قصد بهره‌برداری مادی یا جناحی و سیاسی از آن را دارند یا دچار توهمات و تصوراتی هستند که در ذهن ایشان به صورت آنچه که در روانشناسی و روانپزشکی «ایده فیکس» نامیده می‌شود درمی‌آید و موقعیتی ایجاد می‌کند که اینگونه افراد تقریبا به‌طور غیرارادی و خودکار اعمالی را انجام می‌دهند که با هیچ منطق و عقلی انطباق ندارد و به گمان خود در آخرت رستگار هستند و البته در دنیا هم شاید توقع پاداش و تحسین داشته باشند.

سه: اینکه افرادی احتمالا به گمان خود از طریق اسیدپاشی و آزارجسمی مثلا درصدد مبارزه با ناهنجاری‌های فرهنگی باشند معمولا منتسب به همین گروه آخرین است؛ زیرا این بحث که مثلا تعریف بدحجابی چیست، هرگز حل نشده و مسلم این است که تشخیص آن با متخصصان است؛ به عبارت دیگر حتی این مساله که آیا نیروی انتظامی و ضابطان دادگستری حق تشخیص مصادیق را دارند محل مناقشه بوده و به همین علت در مورد گشت‌ارشاد یا مواردی از این قبیل همواره بحث و اختلاف‌نظر وجود داشته است. حال چگونه ممکن است بپذیریم افرادی که باید مسلمان باشند خود مصداق را تشخیص دهند و حکم قضیه را هم بدانند و موضوع را در حکم منطبق و رای صادر کنند و رای خود را نیز به شکلی که در تاریخ سابقه نداشته است اجرا کنند؟

چهار: به قضیه دوگونه می‌توان نگریست: یا باید آن را ناشی از ناآگاهی و عدم‌اطلاع از احکام شریعت دانست یا ممکن است این تصور به ذهن آید که ریشه قضیه بسیار دورتر از آنچه که در وهله اول به نظر می‌رسد ممکن است باشد و عاملان این اقدامات در واقع تحریکات و توطئه‌های کسانی که آرامش موجود در جامعه ایرانی را نمی‌پسندند و برنمی‌تابند- ندانسته- اجرا می‌کنند. آنچه مسلم است به نظر می‌رسد همه کسانی که گفتارشان، شنوندگان و نیوشندگان فراوان دارد و سخنانشان تاثیرگذار است باید درمورد آنچه می‌گویند و می‌نویسند- تا حد وسواس- محتاط و دقیق باشند. والله اعلم

یادداشت

«سازمان برنامه»؛ آری یا نه

مراد راهداری
عضو هیات علمی دانشگاه پیام‌نور

وجود نهادی برای برنامه‌ریزی در سطح کلان جامعه و نظارت بر حسن اجرای آن، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. مولوی، برنامه‌ریزی را امری بدیهی می‌داند و از آن طریق اختیار را ثابت می‌کند: اینکه فردا این کنم یا آن کنم -این دلیل اختیار است ای صنم. هرگاه جامعه صرف‌نظر از اجزا و افراد، خود وجود و ماهیتی مستقل دارد؛ تصمیم‌گیری درباره چگونه شدن در آینده را به دست تصادف یا عوامل غیرعقلی نباید داد. شهید مطهری نیز در کتب جامعه و تاریخ و فلسفه تاریخ می‌گوید: جامعه یک مرکب حقیقی و طبیعی است، حاصل این ترکیب هویت روح جدیدی است به نام روح جمعی. در این نوع ترکیب در اثر تاثیر و تأثر انسان‌ها در یکدیگر، یک هویت جدید به وجود می‌آید. البته در این ترکیب اجزا به‌طور کامل هویت فردی خود را از دست نمی‌دهند و در ضمن وجود ماهیت فردی، ماهیتی جمعی نیز دارند. قرآن هم فرد را مخاطب قرار می‌دهد و هم شخصیت اجتماعی را و می‌فرماید: «لِقَوْمٍ یعْقِلُونَ لِّقَوْمٍ یتَفَکرُونَ و...»، با این نگاه ضمن وجود مسایل و مصالح فردی، شاهد وجود مسایل و مصالح جمعی هستیم که باید برای آن چاره‌اندیشی کرد. متولی آن چه شخصیت حقوقی یا چه مجموعه‌واحدالامری خواهد بود. چنانچه برنامه‌ریزی نشود، چگونه وحدت به کثرت می‌گراید. هر فرد یا شخصیت حقوقی به‌عنوانی جزیی از کل راه خود را می‌رود و حجم قابل‌توجهی از منافع ملی تامین نمی‌شود. نظام عرضه و تقاضا هرگز نمی‌تواند مسوولیت آن را برعهده گیرد چون مبنای آن سودآوری است و منافع ملی با این مبنا پوشش داده نمی‌شود. اساسا باید بررسی شود، چرا تشکیلاتی با شرح وظایفی خاص برای برنامه‌ریزی و امور مربوط به آن در کشور ایجاد شد و چرا تغییر ماهیت داد، حال چگونه باید عمل شود؟

برای تعیین تکلیف اینکه وجود نهادی برای برنامه‌ریزی ضرورت دارد یا خیر، باید چیزی که مقدم بر آن است را اثبات کرد و آن، ضرورت داشتن برنامه کلان برای کشور است، اگر این مهم تعیین تکلیف شود، به‌طریق اولی متصدی یا متولی آن نیز تعیین تکلیف خواهد شد. اگر برنامه‌ریزی ضرورت نداشته باشد آنگاه ایجاد متصدی برای آن نقض غرض شده به تعبیر دیگر سالبه به انتفاع موضوع است. در جوامع صنعتی، بازار و برنامه در تکمیل یکدیگر اداره اقتصاد کشور را برعهده دارند؛ اما در برخی جوامع در حال صنعتی‌شدن، متاسفانه سودجویان و طرفداران افراطی نظام بازار با توجیه اینکه نظام شوروی سابق و به‌طورکلی بلوک شرق به‌دلیل تکیه بر نظام برنامه‌ای شکست خورده است، پس فاقد کارایی لازم است و نباید مجدد پیگیری و آزمون شود. از این رو ناچار هستیم روی‌آوری به برنامه‌ریزی را از منظر تاریخی و منطق علمی مورد مطالعه قرار دهیم.

عوامل موثر بر روی‌آوری به تدوین برنامه در قرن اخیر:

۱- در سال ۱۹۲۹ آمریکا با یک‌رکود همراه بود و تا آن زمان هنوز تفکر کلاسیک‌ها در اداره اقتصاد جامعه مسلط بود. در چنین شرایطی کینز گفت دولت می‌تواند در اقتصاد دخالت کند و با به‌کارگیری سیاست‌های مالی اقتصاد بازار را تنظیم کند تا تعادل را به بازار برگرداند. او معتقد بود بحران فعلی ناشی از عدم‌همراهی طرف تقاضای اقتصاد است و باید آن را رشد داد. درواقع یکی از دلایل به‌وجودآمدن برنامه، کاستی‌هایی بود که در مکانیسم بازار به وجود آمد و متعاقب آن برنامه‌ریزی توجیه پیدا کرد. البته بعد از کینز، نئوکلاسیک‌ها آمدند و تفکر پیشین را احیا کردند و گفتند درست است که بازار و نظام آزاد طبیعی، امکان مختل‌شدن دارد؛ اما رفع اختلال باید به‌صورت مجازی نه واقعی یعنی با سیاست‌های پولی حل‌وفصل شود. سیاست‌های مالی دخالت واقعی است. پس یکی از عوامل روی‌آوردن به برنامه، شکست بازار بوده، به این معنا که شرایط بازار در دنیای واقعی جاری نبوده است، در عمل: کالاها همگن نیستند، عرضه‌کنندگان و تولیدکنندگان زیاد نیستند و امکان کارتل یا تراست‌سازی وجود دارد. اطلاعات کامل در بازار جاری نیست و سایر موارد دیگر.

۲- ضرورت بازسازی‌های پس از جنگ‌جهانی دوم. بعد از جنگ جهانی دوم، چون آمریکا در فاصله دو اقیانوس قرار داشت، در آن زمان به‌گونه‌ای نبود که جنگ در آن جغرافیا شدید باشد بنابراین کمتر آسیب دید و بازسازی نیز موجب تقویت تجارت و بنابراین اقتصاد آمریکا می‌شد. طرح مارشال اجرا شد، در طرح مارشال وام قابل‌توجه به کشورهای اروپایی و آسیایی خسارت‌دیده از جنگ، توسط آمریکا داده شد تا در طرح‌های عمرانی به‌کار گرفته شوند، این موضوع زمینه دیگری برای روآوری به برنامه‌ریزی بوده تا در زمان کمتر و به‌درستی این منابع مالی در طرح‌های عمرانی هزینه شود و پرت منابع روی ندهد. شایان ذکر است ارایه وام مشروط به وجود طرح و برنامه شده بود.

۳- عقب‌ماندگی گروهی از کشورها نسبت به بعضی دیگر از کشورها. برخی جوامع متوجه شدند که بعضی کشورها صنایع پیشرفته دارند و باید اقدام به واردات محصولات آنها کنند. پی بردند که بر تولید کالاهای وابسته به معدن و طبیعت تکیه زده‌اند و دیگران محصولاتی با ویژگی‌های جدید خلق کرده‌اند. فاصله آنها با خود را زیاد دیدند و آشکار شد که آن کشورها به‌طور بطئی در زمانی دراز به این شرایط مطلوب و جدید رسیده‌اند. ضمنا شرایط کشورهای درحال‌رشد نیز متفاوت است چون حالا حضور پیشرفته‌ها هم مانع است (تهدید) و هم فرصت؛ می‌توان از تجربه آنها استفاده کرد اما حضور آنها دشواری کشف بازار را نیز موجب شده است. در هر صورت برای کوتاه‌کردن زمان و استفاده مطلوب از تجارب و حل مسایل خود، رو به برنامه‌ریزی آوردند تا نقشه‌ای قابل طی داشته باشند.

۴- مبانی علمی و ایدئولوژیک در جهت تامین مصالح و حوایج اجتماعی در برابر باورهای فردگرایانه مبتنی بر بازار.

جامعه‌گرایان قایل به سیاستگذاری و تاثیر بر روش تخصیص منابع در جامعه هستند تا در کنار پاسخ به حوایج فردی، مسایل جامعه حل و نیازهای اجتماعی تامین شود. ضمن آنکه از منظر علم‌شناسی، اقتصاد بازار بر معرفت نیوتنی و مکانیکی استوار و اصطلاحا طبع‌گراست، اما برنامه‌ریزی دیدگاه قسرگرایانه دارد. دلیل روآوردن به برنامه، نقایص و کاستی‌های بازار است، اگر یکی از بازارها در تعادل نباشد به دیگر بازارها نیز این عدم‌تعادل سرایت می‌کند. پس شکل‌گیری نظام بازار و ثبات آن، کاری دشوار و تقریبا نشدنی است. از همین‌رو بازار مختل و نامتعادل شده و به‌طور چرخشی گاهی بحران را تجربه می‌کند. برنامه، نماد استفاده از خرد جمعی و اندیشه در اداره جامعه است و بازار نماد عدم‌دخالت بشر در تخصیص منابع و سپردن آن به دست نیروهای فعال در بازار که مبتنی بر کسب حداکثرسازی منافع فردگرایانه فعالان اقتصادی است که نمی‌تواند حوزه بخش عمومی را پوشش دهد و برای تامین تقاضای عمومی، نیاز به برنامه است. صرف‌نظر از اینکه چهار بازار کالا، پول، سرمایه و کار نیز اختلال‌پذیر هستند و تسویه آنها مراقبت می‌خواهد و تنظیم سازوکار بازار نیاز به اعمال سیاست‌های مالی و پولی‌ای دارد که تجربه نظام‌های مبتنی بر بازار آن را تایید می‌کند.

ادامه در صفحه ۵

خبر

عضو کمیسیون امنیت ملی:

سرویس‌های اطلاعاتی بیگانه اسیدپاش‌ها را یاری می‌کنند

ایسنا: عضو کمیسیون امنیت گفت: موضوع اسیدپاشی باید از جنبه‌ها و ابعاد متعددی مورد بررسی و تحقیق قرار گیرد. برخی سعی دارند این موضوع را به بحث حجاب و عفاف و اشاعه فریضه امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر مرتبط بدانند که این دقیقا شبیه اقداماتی است که داعش در عراق و سوریه به‌دنبال اجرای آن است و با انجام کارهای خلاف‌شرع در بروز چهره خشن از اسلام تلاش می‌کند. منصوری‌آرانی افزود: تا قبل از دستگیری مجرمان نمی‌توان درباره هویت آنها قضاوت کرد اما به‌طور حتم مجرمان اسیدپاش از طریق سرویس‌های اطلاعاتی بیگانه و صهیونیستی یاری می‌شوند.

حرف اول

اقدام مسوولانه در تجهیز ارتش لبنان

صباح زنگنه
کارشناس حوزه عربی و خاورمیانه

حسن نیت ایران در اعلام آمادگی برای اهدای تجهیزات نظامی و سلاح به ارتش لبنان در شرایط بحرانی فعلی خاورمیانه، اقدامی بجا و نشان‌دهنده رفتار سازنده باثبات‌ترین کشور منطقه است. مردم و دولت‌های عراق و سوریه در ماه‌های اخیر، شاهد حمایت واقعی و مسوولیت‌پذیر ایران از تمامیت‌ارضی این کشورها در مقابل حملات گروهک داعش و سایر جریان‌های تروریستی بوده و هستند و حالا لبنان، سومین کشوری است که می‌تواند از این حمایت عملی برخوردار شود. روابط راهبردی ایران و لبنان که در میان اکثر قریب به اتفاق جریان‌های داخلی لبنان و ملت این کشور نیز حمایت می‌شود، این اجازه را می‌دهد که لبنان با تکیه بر توان و ظرفیت نظامی ایران، نسبت به تجهیز ارتش خود اقدام کند. نکته‌ای که در این میان نباید از نظر دور داشت این است که تجهیزات و تسلیحات ارتش‌های جهان به‌طور معمول دارای سامانه مخصوص‌به‌خود است و برخی کشورها متکی بر سامانه‌های بلوک شرق سابق و روسیه فعلی بوده و برخی دیگر از کشورها نیز بر سیستم‌های غربی که عمدتا انگلیسی، فرانسوی و آمریکایی است، متکی هستند. ارتش لبنان به‌لحاظ سازمانی از تجهیزات و تسلیحات عمدتا غربی استفاده می‌کند، اما در این کشور کمتر شاهد وجود تسلیحات پیچیده و سلاح‌های استراتژیک بوده‌ایم.

ادامه در صفحه ۶

هاکوپیان
HACOUPIAN.NET

روزنامه شرق
از خوانندگان عزیز روزنامه خواهشمندیم پیشنهادهای خود را به منظور بهبود نحوه توزیع از طریق تلفن‌های
۸۸۸۱۴۲۳۰-۳۲
با ما در میان بگذارند

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۰۴۶۸
۸۸۱۹۳۹۷۹

معرفی آژانسهای مسافرتی هتلها و مراکز گردشگری
پارسیان مهر گشت
۸۸۸۴۹۹۷۵
راه سبز
۸۸۱۰۶۸۶۸
رجوع به صفحه ۱۳
تلفن سازمان آگهی ها ۸۸۱۹۲۸۷۷

روزنامه شرق
تحویل روزنامه درب منزل یا محل کار شما
بدون هزینه ارسال
۸۸۸۱۴۲۳۰-۳۲